

DE LANGE WEG VAN ENKELE 'VERGETEN' MEDAILLES

John Odekerken

Brassband St. Gerlach werd officieel in 1879 opgericht als Fanfare St. Gerlach, **maar in het jubileumboek "125 jaar muziekgeschiedenis in Houthem St. Gerlach" werd reeds aangegeven dat er een vermoeden bestaat dat er in Houthem al vóór die tijd een fanfaregezelschap bestond.**

De in 2014 teruggevonden medaille met als opschrift: *"Fanfaregezelschap te Houthem / muziekfeest 2 juni 1879"* was voldoende aanleiding om het ontstaan van de muziekbeoefening in Houthem vóór 1879 opnieuw nader te bekijken.

De datum *"2 juni 1879"* is heel erg interessant. Deze dag blijkt een Pinkstermaandag te zijn geweest. Dat was en is de dag waarop in Houthem sinds jaar en dag de jaarlijkse Pinksterprocessie en de zomerkermis worden gehouden.

Op zo'n moment was het organiseren van een muzikaal treffen geen vreemde zaak. Ter vergelijking moeten we dan eveneens het feestaffiche *"Feesten te Houthem op 25 en 26 mei 1874"* nader bekijken. (zie afbeelding in het jubileumboek, pag. 8). Genoemde data in 1874 betreffen eveneens de feestdagen van Pinksteren. **Het aldaar genoemde "Fanfare gezelschap" is zonder twijfel hetzelfde Houthemse fanfaregezelschap dat vanaf 1879 als Fanfare St. Gerlach wordt vermeld.** Het fanfaregezelschap nam in 1879 voor het eerst als Fanfare St. Gerlach deel aan de Houthemse Pinksterprocessie en het is erg onwaarschijnlijk dat er toen aan de deelnemende muziekkorpsen reeds medailles **werden uitgereikt met het opschrift "Fanfare St. Gerlach". Vandaar dat het werkelijke opschrift "Fanfaregezelschap Houthem" heel verklaarbaar is. Het jaar 1879 moet dus gezien worden als het jaar waarin het "Fanfare gezelschap" van naam veranderde in "Fanfare St. Gerlach". Dat betekent tevens dat de muziekgeschiedenis van Houthem ouder is dan 1879, ja zelfs ouder dan 1874.** Mogelijke toekomstige vondsten zullen het wellicht nog een keer uitwijzen.

De medaille uit 1879 is afkomstig van de familie Pelzer-Ridder te Wahlwiller. Woonachtig in hun ouderlijk huis (voormalige houtzagerij) werd de medaille tijdens het opruimen van de zolder gevonden tussen de kinderspullen en carnavalsmedailles. Gelukkig was men zo attent om de medaille te bewaren en in Houthem af te leveren, waarvoor onze dank.

Een tweede medaille is eveneens op een vreemde manier weer in het bezit gekomen van de archivaris van Brassband St. Gerlach. Ondergetekende kan zich nog goed herinneren dat tijdens een serenade in het park van château Sint Gerlach in de jaren zeventig van de vorige eeuw iets merkwaardigs gebeurde.

Na de serenade gaf de tambour-**maitre het commando "links om" gevolgd door "voorwaarts mars". Men moet zich voorstellen dat de verenigingsmedailles als trofeeën van behaalde successen overal werden getoond en meegedragen via een bevestiging aan een metalen ring in de top van het verenigingsvaandel. De vaandeldrager had tijdens de laatste commando's echter niet in de gaten dat zijn vaandel verstrikt was geraakt in het gebladerte en begon met het muziekkorps te marcheren. Hij kon niet stoppen en moest met het korps doorlopen.**

Het gevolg was dat het vaandel bleef hangen en met een flinke zweep los kwam waardoor enkele afgerukte medailles door de lucht vlogen. In allerijl werden deze door enkele bestuursleden uit het gras geraapt om deze later weer aan het vaandel te kunnen bevestigen. Het heeft echter meer dan veertig jaar geduurd voordat deze medaille in 2015 weer het daglicht zag. Het opschrift luidt "10 jarig bestaan zangvereniging / Vriendenkoor / Limmel 3 juni 1894". Op de achterzijde is het portret van de jeugdige koningin Wilhelmina afgebeeld, Opnieuw heeft ook deze datum betrekking op festiviteiten tijdens het Pinksterfeest.

1879
Doorsnede 44 mm, dikte 5 mm
Koper

1894
Doorsnede 51 mm, dikte 3mm
Koper

Foto's: Raoul Limpens

Een derde medaille kwam op een soort gelijke manier bij een van de leden terecht om hersteld te worden. Het bevestigingshaakje was afgebroken en diende hersteld te worden. Deze medaille vond in 2003 zijn weg weer terug naar het verenigingsarchief van de inmiddels tot brassband getransformeerde fanfare (zie de afbeelding op pag. 66 in het jubileumboek).

Alle nieuwe vondsten vormen een zeer welkome aanvulling op het in 2004 uitgegeven jubileumboek "125 jaar muziekgeschiedenis in Houthem St. Gerlach". Tevens zijn hiermee de twee oudst bekende medailles van de vereniging voor de toekomst veilig gesteld.

Van het unieke jubileumboek zijn nog enkele exemplaren te koop à €15,- via jlhloekerken@hotmail.com of 043-6042039.